

Lies: poncho (Steps), pantalon (We).
Anneke: jurkje (Steps). Kussens, plaids
(Woonexpress).

Lies & Anneke

Visschedijk Blok

Lies Visschedijk (39) vertolkt de hoofdrol in de nieuwe speelfilm *Soof*, waarin Anneke Blok (53) haar moeder speelt. Een gesprek over alleenstaande moeder zijn en hoe werk kan helpen om dóór te gaan in de moeilijkste momenten van het leven.

a

Anneke Blok: “Ik ben niet zo happig op dat hele kerstgebeuren, want mijn verjaardag is de dag voor Kerst. Vaak gingen we op wintersport en dat vond ik prima.”

Lies Visschedijk: “Als kind vond ik het juist een heerlijke periode. ’s Morgens vroeg, als iedereen nog sliep, ging ik lekker bij de kerstboom zitten. Ook kon ik uren plat op mijn buik naar het kerststalletje liggen staren.

Vorig jaar lag mijn zoon precies zo voor dat stalletje. Hij had er alleen allerlei Star Wars-figuren bij gezet; Darth Vader stond naar het kindje Jezus te kijken, haha.”

De vraag is of ze Kerst dit jaar niet het liefst zou overslaan.

Lies: (Fel) “Juist niet! Vorig jaar heb ik voor mensen die langs wilden komen een kerstdiner bereid en dat wil ik deze keer weer doen.”

Anneke: “Ik herinner me dat ik na mijn scheidingen Kerst veel uitbundiger heb gevierd dan daarvoor. Net als verjaardagen en Sinterklaas. Je bent aan het overleven en wilt die kinderen geven wat ze altijd al hebben gehad. En je doet er nog een schepje bovenop.”

Lies: “Dat ga ik ook doen!”

Anneke: “Stel je voor dat je geen kinderen zou hebben? Je kunt nu alles doen voor die twee.”

Lies: “Precies. We gaan er wat van maken!”

“Je wilt niet weten hoe vaak ik dat zinnetje tegenwoordig gebruik,” zegt Lies. Op 1 juni dit jaar overleed haar man Marc van Uchelen onverwacht. Nog geen maand ervoor waren de opnamen van de speelfilm *Soof* afgerond, waarin ze de hoofdrol van Sophie - Soof voor vrienden - vertolkt. Het is misschien wel de allerleukste rol die ze ooit zal spelen. Niet voor niets zette ze voor de laatste draaidag op Facebook: ‘Wat verschrikkelijk dat het bijna klaar is.’ “Ik baalde zo dat het was afgelopen,” zegt Lies nu. “Zo’n rol komt maar een paar keer in je leven langs.”

Anneke: “Toen ik het script las, voelde het alsof iemand was gaan zitten met het idee: nu ga ik eens een heel mooie rol voor Lies schrijven. Zoals ik zelf ooit bij de film *Tiramisu* heb gehad; die was écht op mijn lijf geschreven.”

Lies: “Ik vond het gewoon eng om te testen, want ik wilde dit zo graag spelen. Dat had ik nooit eerder gehad.”

Soof is gebaseerd op de columns van Sylvia Witteman en gaat over een thuiswerkende moeder van drie (een jongenstweeling van tien en een puberdochter) met een eigen cateringbedrijf, die voornamelijk bezig is alle ballen hoog te houden. Onderwijl drinkt ze te veel en hoewel ze een leuke man heeft (gespeeld door Fedja van Huêt), is de klad een beetje in haar huwelijk gekomen en valt ze voor de charmes van een knappe choreograaf (gespeeld door Dan Karaty, bekend van *So you think you can dance*). “Mijn eerste reactie was: op wie moet Soof vallen als ze Fedja als man heeft?” zegt Anneke.

Lies: “’t Is bepaald niet misselijk wat ze thuis heeft zitten.”

Anneke: “Maar die keuze voor Dan pakte zo goed uit.”

Lies: “Een totaal andere man. Er was veel chemie tussen ons. Hij was de enige bij wie ik rood werd toen we bij de auditie moesten zoenen. En hij bloosde ook!”

De film zit vol humor en is voor carrière-makende vaders en moeders met jonge kinderen erg herkenbaar. Neem Lies zelf; vandaag is ze een kwartier te laat op de afspraak verschenen omdat de oppas van haar zoontjes Sjef (3) en Ko (9) zich had verslapen. “Dat geëmmer is zo herkenbaar,” zegt Lies. “Maar ik vind het ook een film met een boodschap. Je moet de schoonheid leren inzien van dat emmeren, worstelen en ploeteren.”

Het gaat erom een goede balans zien te vinden tussen werk, partner en kinderen. Wat dat betreft zijn de twee actrices ervaringsdeskundigen. “Al ben ik nu gelukkig uit dat gedoe met oppassen,” zegt Anneke, die twee echtscheidingen doormaakte. “Salvador is nu 22 en woont in Brussel. En Sammie van zeventien heeft altijd vrienden over de vloer. Koken doen ze zelf als het moet.”

Lies: “Een grote medaille voor jou hoe je dat helemaal hebt gedaan als alleenstaande moeder. Ik zit er middenin.”

Anneke: “Terugkijkend was het een fantastisch tijd, dat ga jij ook ooit inzien Lies. Het is héél veel, maar het komt allemaal goed.

Die oppas komt heus wel. Er is altijd een oplossing. En die hectiek

Poncho (Dante 6 via House of Poems).

heeft ook iets; alleen maar werken is niks. Alleen besef je dat waarschijnlijk pas als je eruit bent.”

Lies: “Ik zat gisteren op de fiets en dacht: eigenlijk ben ik de hele tijd op weg naar iets anders. Waarschijnlijk heb ik het over een jaar pas op de rails, zeker als Sjef in februari naar school gaat. Dan heb ik een vaste oppas en weet ik hoe het is om alleen te zijn. Ik zit nu elke keer die paniekaanval naar beneden te drukken als er weer één afzegt of niet kan. Maar je hebt gelijk: het komt goed. Voor de komende maand heb ik het nu geregeld. Het lijkt alleen nu dat zodra er iets geregeld is, zich een nieuw probleem aandient. Ik moet leren in het hier en nu te denken en tegen mezelf te zeggen: ‘Het is nu zo zoals het is en over een jaar zien we wel weer.’ Dat vind ik erg moeilijk.”

Ze is van veel en alles tegelijk, zegt ze. Dat maakt het soms nog gecompliceerder. “Ik wil dat Ko naar allerlei clubjes gaat. Pianoles, drummen, toneel. Maar nee, dat wil hij niet. Het voetbal- en hockeygebeuren ben ik al voorbij, dat pakte niet goed uit. Na een half jaar hockeyen, zei hij: ‘Mam, ik kreeg de bal!’ Zo zelig. Stond ik daar in Krommenie om half negen op zaterdagochtend in de regen.”

Anneke: “Ik had er op een gegeven moment ►

Lies:
‘Ik ben zó blij dat ik weer ben gaan werken.
Mijn leven is niet helemaal verwoest.
Ik functioneer nog zoals ik zou moeten functioneren’

Anneke:
‘Werken is goed om jezelf op de rails te houden.
Als het werken stopt,
ga je te veel stilstaan en nadenken’

een die op zaterdagochtend én een die op zondagochtend sportte. Ik herinner me dat ik er zo naar verlangde weer eens te kunnen uitslapen.”

Lies: “Dat heb ik dus ook. Ik kan niet meer uitslapen nu ik alleen ben.”

Anneke: “Lang geleden, toen ik met collega’s het theatergezelschap De Trust oprichtte, schreven we op de muur: ‘Alles minder dan te veel is zondigen tegen je eigen jaren.’ Door alles aan te pakken en je grenzen op te zoeken, zul je daar later profijt van hebben. Als het maar enigszins kan, moet je blijven spelen. Je kunt veel kwijt in dat werk. Alleen al het kunnen ventileren van je gevoelens en gedachten is zo fijn.”

Lies: “Dat is een mooie uitspraak.”

Anneke: “Later zul je blij zijn dat je het hebt gedaan.”

In september is Lies weer gaan werken. Ze is nu aan het repeteren voor lunchpauzevoorstellingen, die zijn goed in te passen in haar ‘nieuwe’ leven. “Ik heb tegen de jongens gezegd dat ik wel zal moeten,” zegt ze. “En ik vind het fantastisch. Alleen dat plannen blijft lastig. Ik ben een planningsmachine geworden.”

Ze twijfelde of ze het nog kon, dat acteren.

Lies: “Voor ik begon, ben ik in het DeLaMar Theater naar een voorstelling met Tjitske Reidinga gaan kijken. Ze deed het zo goed, vooral haar timing was geweldig. Ik dacht: dat kan ik helemaal niet meer. Hoe doet ze

dat? Dat op de goede plek staan, het onthouden van die teksten...

Ik was al blij dat ik mijn eigen telefoonnummer nog wist. Als je zoiets meemaakt als ik schijnt het normaal te zijn dat je veel vergeet. Ik vergeet héél veel. Allerlei praktische dingen, zoals een afspraak met de verwarmingsmonteur en dat soort dingen, maar ook codes van deuren, sleutels en jassen. Ik heb nu op drie verschillende adressen een jas liggen. Maar het teksten leren gaat alweer beter. Ik leer niet langzamer dan mijn collega. Ik ben zó blij dat ik weer ben gaan werken. Het leidt af, maar het is ook heel fijn dat sommige dingen door blijven gaan zoals ze waren. Dat worden een soort ankers. Mijn leven is niet helemaal verwoest. Ik functioneer nog zoals ik zou moeten functioneren.”

Anneke: “Ik denk dat werken inderdaad een groot goed is om jezelf op de rails te houden. Zie het als een sport. Als het werken stopt, ga je te veel stilstaan en nadenken. Althans, zo werkte het bij mij.”

Lies: “Het was voor het eerst - en dat is iets moois - dat ik dacht: ik mag God op mijn blote knieën danken dat ik dit mag doen met zo’n leuke collega en zo’n leuke tekst. We zitten ergens in een lokaaltje te repeteren en als ik om vier uur ’s middags weg moet, is dat geen probleem. Ik merk dat ik heel dankbaar ben dat het nu is zoals het is.”

Hoewel Anneke en Lies bijna vijftien jaar verschillen, hebben ze veel met elkaar gemeen. Op het toneel en in films spelen ze veel dezelfde soort rollen (een beetje onbeholpen vrouwen vaak), ze zijn laatbloeiers (beiden werden bij het grote publiek pas echt bekend door de film *Alles is liefde* in 2007), ze zijn moeder van twee zonen die ze dus deels alleen opvoeden. En ze hebben allebei als sterrenbeeld Steenbok; Anneke is van 24 december, Lies van 17 januari. “Laatbloeier? Ik zie mezelf meer als een dieselmotor, iemand die langzaam op gang is gekomen,” zegt Lies. “Ik vind het wel goed dat ik langzaam zo opklim.”

Anneke: “Liever zo dan andersom. Dat je op je twintigste een heel ▶

Anneke:

‘Er zit extreem veel vrolijkheid in Soof’

Lies:

‘Ik was aanvankelijk bang dat ik het heel moeilijk zou vinden om de film te zien.

Mijn leven was tijdens de opnamen nog zo anders’

Jurkje (Michael Barnaart van Bergen).

Lies:
**‘Ik zie mezelf als een dieselmotor,
iemand die langzaam op gang is gekomen.
Ik vind het wel goed dat ik langzaam zo opklim’**

Anneke:
**‘Liever zo dan andersom.
Dat je op je twintigste een heel grote rol speelt
en dat er daarna niets meer komt’**

grote rol speelt en dat er daarna niets meer komt. Maar dat van die rollen klopt wel.”

Lies: “Het is heerlijk om van die mensen te spelen die lopen te worstelen en te ploeteren.”

Anneke: “Tegen beter weten in. Ik herken de liefde voor een bepaald soort humor die we delen.”

Steenbokken hebben als positieve eigenschappen dat ze praktisch, trouw en doelgericht zijn. Negatief is dat ze overdreven zuinig zijn, zwartkijkers kunnen zijn en somber. Afgaande op wat Lies vorig jaar in Margriet zei, lijkt dat te kloppen. ‘Het leven moet soms een beetje erg zijn, anders is er niets aan,’ stond er als kop boven het interview.

Lies: “Echt? Oh, wat verschrikkelijk!”

Anneke lacht.

“Nou, aan zwartkijken heb ik momenteel niets,” vervolgt Lies. “Maar praktisch ben ik wel. Ik ga nu niet heel lang naar de ondergaande zon zitten staren of een lange strandwandeling maken, want ik wil niet te veel denken. Ik ben zo veel mogelijk bij vrienden en laat me in de watten leggen. Mijn huis mag ook geen treurige plek worden waar ik met de kinderen woon en waar alleen maar verdriet is. Maar oké, dat moet je dan wel doen. Heb je weleens gehoord dat mensen met wie het niet zo goed gaat felgekleurde kleren aantrekken? En veel parfum en make-up op doen? Dat werkt echt goed. Net als bossen bloemen.

Zet er nog maar één op tafel! Van een vriendin krijg ik de hele winter door elke week een grote bos bloemen.”

Anneke: “Wat mooi!”

Lies: “Lief, hè. Nu staat er weer een grote bos lelies.”

En hoe zit het met die zuinigheid die Steenbokken eigen zou zijn?

Lies: “Ik zou wel wat zuiniger willen zijn. Ik heb nog nooit zo veel kleren gekocht als in de afgelopen maanden. Ook voor de kinderen; die lopen tot aan hun oogballen in dure pakjes. En we gaan er verdorie leuk uitzien! Ach, dat gaat ook weer over. Het is, zoals Anneke zegt, dat je ook de sport ervan moet inzien. De lol inzien van het ploeteren, de touwtjes aan elkaar knopen en maar door gaan. Ik word om zeven uur ’s ochtends wakker en denk dan: daar gaan we weer, jongens. Boterhammen smeren, cavia’s voeren... Ik moet accepteren dat het zo is. Er moet mij nu alleen niets overkomen, dat is de grootste angst. Het is een heel ander leven. Een zware verantwoordelijkheid die groter is dan mijzelf. Het is nog zo kort geleden, ik kan nog niet reflecteren. Het is een beetje bizar, want er komen nu zulke leuke projecten van mij uit. Ik wil dat er veel mensen naar die films gaan.”

Anneke: “Er zit extreem veel vrolijkheid in *Soof*.”

Lies: “Precies, het is een ode aan het gezin en aan het huwelijk. Ik was aanvankelijk bang dat ik het heel moeilijk zou vinden om de film te zien en dat dachten veel mensen rond de film ook. Mijn leven was tijdens de opnamen nog zo anders. Maar toen ik *Soof* voor het eerst zag, was mijn eerste reactie: wat is dit leuk! Het één had, gek genoeg, niets met het ander te maken. Er is inmiddels weer zó veel gebeurd, dat ik er met een afstand naar kan kijken. Gelukkig maar.” ■

De film *Soof* van Antoinette Beumer draait vanaf 12 december in de bioscoop.

interview: bram de graaf. fotografie: ester gebuis. styling: odette simons. haar en make-up: tirzah waasdorp. voor verkoopinformatie zie inhoud.